

PERIÓDICH SATIRICH,

HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI
DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 CÉNTIMS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 centims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

DR. CARDENAL.

Es un cirujia admirable,
potser d' Espanya 'l primer,
y digne de compararse
ab los bons del extranjer.

CRÓNICA.

EL BOBO DE CORIA.

Lo meeting del diumenje á favor de la moralitat administrativa sigué un acte importantíssim que superará de molt las esperansas dels elements mateixos que 'l realisaren.

L' esperit públich qu' estava feya temps sinó mort, aletargat, condormit, sense esma, 's reanimá tot d' una, y al veure que 'ls partits polítichs més oposats y las associacions no políticas més diversas se unían estretament resoltos á iniciar una activa y enérgica campanya en favor de la moralitat, no pogué menos de despertarse, seguint los impulsos de una aspiració que feya temps desitjava veure realisada.

Res més hermós que l' acte del diumenje.

Lo Teatro del Tivoli era insuficient pera contenir á la inmensa multitud que de gom á gom l' omplía. Moltes personas tingueren d' entornarse'n per falta de siti. En l' ample local no hi hauria capigut una agulla.

¡Y quina armonia més perfecta de opinions entre 'ls vuit ó nou oradors, tots ells de distint color polítich, que usaren de la paraula!... Ni una nota discordant, ni una paraula més enllá de l' altra... Inspirats tots per la mateixa idea, responent tots á idéntich propósit, demostrant per un igual un gran desinterés, foren tots saludats ab entussiastas aplausos per aquella mltitud inmensa, reunida allí per expontani moviment de la opinió, ja que las portas del teatro pera tothom van ohrirse, tant que no 's repartí una sola targeta de convit. Los organizadors del acte 's limitaren á convocar als ciutadans de Barcelona, sens escepció, y 'ls ciutadans de Barcelona, comprenent la importancia del objecte y la necessitat

de realisar-lo, respongueren com devían, com responen sempre.

En la reunió del Tívoli se sellá l'aliança entre 'ls partits polítichs y 'l poble de Barcelona per inaugurar un períodu de moralitat y de respecte á la llei, y per acabar de una vegada, costi lo que costi, ab la plaga dels regidors d' ofici y ab l' epidemia de la immoralitat administrativa y del despilfarro.

La trascendental importancia de la reunió no 'ns toca á nosaltres posarla de relléu. Representats en ella y haventse deixat oír en lo *Tívoli* la véu de un de nostres més estimats companys, podian interpretarse malament los elogis que dirigissem als eloqüents oradors que feren us de la paraula.

Per altra part está bé que s' alabin los que no tenen parroquiáns, no nosaltres que 'ns enorgu l'ím de contar ab las simpatías y l' apoyo de tot Barcelona.

De tot Barce'ona hem dit y no tenim empaig en repetirho. Vegis, sinó la unanimitat ab que la premsa de tots colors parla del *meeting* del diumenje. Fins aquells periódichs que no havian tingut per convenient portar á la idea 'l concurs de la seva iniciativa; fins aquells periódichs que guardavan respecte del *meeting* una actitud espectant, un cop celebrada la reunió han romput lo glás, encomiant, com se mereix, la gran importancia del acte.

Potser es aquest lo primer acte públich que ha lograt captarse m' s universals simpatías.

¡Tan bona es la idea que l' informá: tan universalment sentida la necessitat de regenerar l' administració del municipi, comensant per los fonaments, ó siga pèl sistema electoral!

Halagador es en veritat contar ab l' apoyo de tots los periódichs; pero aquest ressalta més y millora encare, quan sobre la unanimitat de parers se destaca una escepció.

L' actitud de tota la premsa, per aumentar son valor, ha de contrastar ab l' actitud de *El Barcelonés*.

Un periódich que ja fa molt temps vé realisant l' empenyo paradóich de ser molt *gran* y molt *petit* á la vegada.

Un periódich que després de haver sigut molt *mansó* pretén cambiar de sistema y queda convertit en lo *bobo de Coria* de la confraria.

Un periódich, nutrit ab las engrunas dels bolados de l' arcaldía, que busca en vá aquell aliment sustanciós de la opinió, l' únich que nutreix y sostè y fa lluhí 'l pèl, als orgues de la premsa que á la opinió atenen y consideran.

Un periódich en fi, que davant del *meeting* del Tívoli, no ha sabut tan siquiera, defensar lo que t' obligació—ja que per aixó 'l pagan—de posar en lo millor lloch possible.

Desde que va presentarse la proposició Mellado, no sembla sinó que *El Barcelonés* haja perdut l' oremus. Las llágrimas li venen als ulls, se reprimeix tot lo que pot, intenta disfressar son dolor ab una rialla, y li surt una mueca extravagant y ridícula.

Tot vol tirarho á broma, á *chacota*, com diuhen los caselláns, y lo que fa es tirarho á llástima.

Quan riu no convens á ningú.

La seva rialleta sembla la del conill, quan agafat per las potas de darrera y penjantli 'l cap es-

pera que li dongan la clatellada mortal que ha d' enviarlo á la cassola.

¡Pobre *bobo de Coria*!

Lo que pareix impossible es que, dada la necessitat que sembla tenir lo ciudadá benemérit de un periódich que l' ensalsi y 'l defensi á tot estrop, no tiuga més bona má per elegir timoner del seu barco.

¿Cóm se comprén, qu' ell, un senyor de tantas campanillas y de tan alta y solemne representació; qu' ell, que logra que s' obrin en favor seu quantiosas suscripcions públicas en recompensa dels seus mérits y serveys; qu' ell, en fi, que 's veu honrat ja en vida ab los honors póstums que 's dispensan sols als cataláns i'ustres; com se comprén, repeteixo, qu' entre tants elements, com diu que t' á la vora no haja trobat encare una ploma catalana, indígena, que 'l defensi y 'l sostinga ab la forsa sempre respectable de la propia convicció?

¿Per qué un periódich que 's titula *El Barcelonés* ha de ser dirigit per qui no es ni barceloní, ni catalá, ni més que un aventurer de l' art de la ploma?

Quan tal pregunta dirigim, parlém ab perfecte coneixement de causa y estém molt lluny de censurar á cap escriptor foraster, que vinga aquí á exercir ab dignitat sa noble professió. Barcelona es una ciutat espanyola, oberta á tothom; pero 'ls que vingan de fora es precis que sápigán guardar las degudas conveniencias, y si volen trobar aquí probas de respecte es de tot punt necessari que comensin per respectarse á sí mateixos.

Y no es la millor manera de conseguir la consideració pública proceder com certs embruta-quartilas, que haventse aposentat en *La Vanguardia* al venir á Barcelona, un cop allá se li van acabar las vessas, va estendre 'l vol, intentant detenirse en lo colomar de *La Publicidad*, d' ahoi t van esquivarlo com devían, passant després á picotejar, sense la més petita aprensió las vessas de *El Barcelonés*, ahont van donarli 'l cárrech de director, com haurían pogut donarli l' empleo de cabo de burots.

¿Y es aquest tipo assalariat, que com los emblanquinadors del Plá de la Boquería, 's passeja ab la ploma sobre l' orella, esperant que surti algú á llogarlo, es aquest *condottiero* de la ploma, 'l que ha de venir á escrutar las intencions dels organisadors del *meeting* de la moralitat administrativa? ¿Es ell qui ha de dir de algun dels oradors qu' en lo *meeting* prengueren part, que 's proposa treure del seu puesto als actuals regidors, per colocarshi ell? ¿Quín coneixement t' 'l *bobo de Coria* de la historia pública intatxable de determinadas personas? ¿Ab quín dret ha de atrevirse á medirlos ab sa mirada rastrera, que no s' alsa més amunt del plat, figurantse que tothom ha d' estar al seu nivell?

Pero deixemlo.

Algun desahogo s' ha de permetre als infelissos que per un tan al mes están condemnats á defensar lo que tothom condemna.

Prou pena tenen al veure que á pesar de tots los esforços y de todas las proteccions dels elements á qui defensen, ni arrelan ni arrelarán may en aquesta terra de la lealtat y la franquesa.

Terra que podrá serho tot, menos terra de bobos.

Los bobos... á Coria.

P. DEL O.

QUARESMA MUNICIPAL.

Convencuts de que 'ls séus dias
están casi bè contats,
fan bugada de conciencia,
confessant tots los pecats.

LA MIA VENDETTA...

SONET.

Pensant ab ton amor, felís vivía
puig creya, francament, que m' estimavas;
mes ¡ay! hi vist ben clar que m' enganyavas,
que tot lo que m' has dit, era falsia.

Hi vist, que lo que 'm deyas algun día,
ho deyas, perque sols de mí 't burlavas;
si no 'm vols estimar ¿per qué juravas
que tot lo teu amor, per mí seria?

¿Per qué sota aquell roure vas jurarme
lo que no vols cumplir? ¿No 't causa oprobi
faltar á lo pactat com ara faltas?

En fi, res te demano. Vull venjar-me
y creu que 'm venjaré, puig quan te trobi
te prometo... que 't tinch d' inflar las galdas.

LLUIS SALVADOR.

UNA PROMETENSA.

La escena d' aquesta verídica historia passa á
Barcelona.

Personatjes: una dona del poble, sa filla y una
senyora tan rica com caritativa.

Som á mitjos de Mars: tocan las dotze del día.
La mare y la filla, que venen de quí sab ahont, s'
aturan al portal de la casa en que viu la senyora
caritativa y rica.

—¿Vols dir qu' es aquí, noya?

—Sí; han dit qu' era una escala gran, ab dugas
pilastras á cada costat y un conde de ferro que
aguanta un fanal de gas ab la má... ¿No ho veu?

—Sí, las entressenyas son aquestas; las pilas-
tras, lo conde ab lo fanal, la gran escala... ¿cóm
dius que 's diu aquesta senyora?

—Donya Manuela.

—Bueno, donchs, pujém. Veyám si Dèu farà que
aquesta bona dona pugui trobarte aixó...—

Un moment després trucan á la porta. Un criat
obra, ellas s' explican, lo minyó las fa seure, y
desapareix pera tornar immediatament ab aquesta
resposta:

—Poden passar.—

Seguint al criat, las dugas donas s' internan pis
en dins. La noya no gosa á assentar lo peu plá,
tement espantillar la alfombra. La mare, al contra-
ri: camina resolta y decidida, sense pensar en res
més que en la resposta que potser las hi donaria

la senyora rica y caritativa, á qui no coneixen. Ja hi son al davant.

—Vostés dirán en qué puch servir-les...

—Si senyora—comensa la mare, anátsen dret al bulto. animada pèl aspecte bondadós de donya Manuela,—si senyora, 'ns han atrassat á vosté, perque diu que vosté pot tréure'ns del apuro...

—¡Pot suposar que si está á la mèva má ...! Expliquis.

—Una servidora soch viuda. No tinch més que aquesta filla, que ara té ja disset anys, y cus molt bé de blanch, sinó que se m'ha quedat sense feyna.. y per xó una servidora desitjaría que vosté mirés si la pot fer entrar en alguna casa que li donguessin treball seguit tot l'any.

—No sè... es una mica difícil, perque ara las feynas escassejan y...

—Cregui, senyora... vull dir, donya Manuela, que li agrahiré moltíssim y que farà un favor á una familia desgraciada...

—Bueno, vaja; no li prometo res, pero ho miraré.

—¿Pero ho miraré de veras?

—¡Dona... pot contar que quan jo ho dich!..

—¡Oh! Es que n'hi han molts que al davant prometen prometen... y després si t'hay visto no m'acuerdo...

—No tingui pór. Passi per aquí dintre de set ó vuyt días y li podré dir lo que hi haja...

—¡Ay, senyora... donya Manuela... si ho fa aixís, Déu li recompensará..! —

La bona senyora toca un timbre, lo criat acompanya á las dugas donas á la porta y xano xano se 'n baixan al carrer, donant de pas un vistasso d'admiració al conde de ferro que, al peu de la barana, aguanta un fanal de gas ab la má.

Ja han passat los vuyt días.

Com es de suposar, la viuda no 's descuyda d'anar á sapiguer lo resultat de la seva demanda. Pero aquesta vegada hi va sola: la noya s'ha quedat á casa.

Lo mateix criat li obra la porta y l'acompanya al davant de donya Manuela.

—Vamos,—diu aquesta reconeixent desseguida á la visitant,—no hem perdut lo temps.

—¡Es dir que..!

—Si senyora. ¿No cus de blanch la seva filla? Pues li he trobat una casa particular, una bona casa, ahont hi tindrà feyna seguida, sense escatimarli res..

—¡Ay, donya Manuela, si sapigués l'alegría que 'm donal.. ¿Y diu qu' es una bona casa?

—Molt bona: tingui, aquí té la direcció, darrera d'aquesta tarjeta mèva. No ha de fer més que anarhi, entregarla y la rebrán desseguida. Jo vaig dirlos que vostés hi anirían demá...

—Bueno, bueno; mil gracias; tota la vida me 'n recordaré d'aquest favor...

—Vaja, estigui bona.

—Pássiho bè, donya Manuela...—

La viuda 's retira pausadament, com si rumiès alguna cosa y acabès de decidir-se.

De sopte s'atura y retrocedeix.

—Escolti, donya Manuela—diu baixant la vista;—ja que m'ha fet un favor, potser també me 'n farà un altre.

—Digui.

—¿Que li sería igual que la noya anés á aquesta casa demá ó dilluns que ve?..

—¡Com havíam quedat ab aquesta senyora que demá li envaria..!

—Si; pero si pot lograr que s'esperí fins dilluns me farà un gran favor... ¡total son quatre días..! ¡Vegi si pot conseguirho..!

—Bueno, aném; no vindrá d'aquí. Que hi vaja dilluns... ¿Per qué no pot anarhi demá?..

—Jo li dire ab tota franquesa. Havíam fet una prometensa de portar á la Bonanova un ciri alt com la noya, si podía tornar á posarse á treballar, ab feyna seguida, avants de acabarse 'l mes. ...

—¡Y bueno..!

—Permétim. Si demá va á treballar, hauríam de cumplir la prometensa... y si espera á dilluns, nó, perque dilluns ja serém l'altre mes y com que fins llavors ja te una feyneta que l'acaba á casa...

—¡Es dir que tracta d'estafar un ciri á la Mare de Déu!

—No senyora estafar Tracto de estalviarmel, pero honradament... Ja veurá, 'ls pobres ho hem de mirar tot...

A. MARCH.

NETEJA.

—¿Que vol escombras, senyora?
—Si: 'm quedo tot lo paquet, perque aquí hi ha molta farda y vull mirar si faig net.

À UNA HERMOSA.

Com ayma la tendra flò'
à la gota de rosada,
com à la flor perfumada
ayma lo bell papelló,
així un jorn te aymava jo
creyant ton cor sens engany;
mes avuy quan ab afany
lo teu cor he analisat
m' ha surtit del tot nevat
pèl crú fret de un desengany

¡Oh! si, freda es ta mirada
com de una tomba la llosa,
y es fret ton somriure, hermosa,
com jorn de forta gelada;
fredas son á la vegada
com la nèu que hi ha als turóns
tas curtas esplicacions;
mira, que ab tanta fredor
m' ha fugit del cor l' amor
y m' hi han surtit panallóns.

V. TARRIDA.

LO CRÍM.

Casi bè no 's parla de res més. ¡Lo crím del carrer del Fuencarral! ¡lo crím del carrer de Fuencarral!

Si á Madrid hi hagués dos carrers de Fuencarral y en cada un s' hi hagués comés un crím, com hi ha món, crech que 'ns tornarian ximplés, perque ab un sól ara gayre bè ja 'ns hi torném.

Quan al vespre arriban los diaris de Madrid, á la Rambla hi ha mitja revolució. ¡Qu' es aixó de pagar cinch céntims d' un diari d' aquestos!.. Deu, quinze, y hasta vint. Per supuesto, tot aixó si vostés tenen empenyo y están ben relacionats ab los venedors de diaris; que si nò... ¡ni anant ab bitllets de banch á la má podrán conseguir un diari madrilenyo..!

Los fils telegráfichs no fan res més que transmetre partes y més partes sobre la vista de la causa.

N' hi ha de molt interessants, que 'l públich devora ab ansia... ¡Oh, quin telégrama!

Petitas mostrás:

«Varela entra en la sala del juicio con pantalón gris.»

«Millán Astray se ha afeitado. Con frecuencia se pasa la mano izquierda por la megilla derecha.»

«Entre los concurrentes hay señoritas muy hermosas.»

«Durante una suspensión del juicio, las señoras comen dulces y pastelitos...»

Quan una causa obliga al telégrafo á treballar d' aquesta manera, proba que l' assumpto es important y que ha lograt moure la opinió.

Qui més qui menos, tothom péga cullarada al negoci y vol donarhi 'l seu dictámen.

—Per mí aixó que declara l' Higinia— diu un— es un quènto qu' ella s' ha empescat.

—Si jo fos del jutje— diu un altre— aviat ne trauria l' aygua clara. ¿Cantas ó no cantas? ¡no? Pues al calabosso y sense menjar res, fins que digués la veritat. ¡Es clar qu' ara s' entreté inventant cada día historias novas! Aixó la distréu...

—¿Y de 'n Millán Astray? ¿què me 'n diu?

—Lo bó es quan en Varela s' enfada...

—¡Oh! 'S veu qu' es un minyó de génit...—

Hi ha persona que quan se lleva 's posa immediatament á pensar en lo crím del carrer de Fuen-

carral, y al vespre, quan se fica al llit, encare hi esta pensant

—¿Qué tens?— diu una esposa carinyosa, a. seu marit— ¿que no 't trobas bé?

—Si; vès. no m' atabalis...

—¡Y donchs! ¿per qué estás tan preocupat? ¿qué meditas? ¿en qué piensas?

—Estich pensant ab en Varela.—

Lo bonich está en que tothom hi pensa, tothom estudia l' assumpto, tothom s' entera del curs de la vista de la causa... y ningú compren res ni sab per quin cantó girarse.

—¡Ah! ¡nò, nò!— exclama un inteligent— me sembla que en Varela...

—¡Ca!— replica un altre— ¡aquesta bona pessa d' Higinia..!

—¡Jo crech que 'l gos..!

—¡O potser algú que encare no ha figurat en la causa..!—

Resúm; que l' assumpto es un verdader galimatías, dels més intrincats que s' han vist

Lo únich que resulta cert, es que la morta... es ben morta.

MATÍAS BONAFÉ.

A L' AGUAYT.

Com moltas d' altrás, una tarde del mes de setembre vaig agafá 'l sarró y l' escopeta decidit á anarme 'n al aguayt de las perdius

Lo masover de Puig-ponents m' havia dit feya pochs días que las perdius li espallofavan lo blat

AL «MEETING» DEL TÍVOLI.

Hi havia uns quants bar. enderos enviats allí per xiular, pero sentint tants aplausos, los pobrets no van gosar.

de moro de la quintana del bach y per aixó vaig determinar anarhi á dona'ls una embestida.

Quan atravessava l' enllosat de l' era, la *Seca* que jeya estarniada á l' ombra del paller, va alsar lo cap endormiscada y veyentme ab l' escopeta á l' espatlla, 's va aixecar ben depressa y 's calá á corre cap ab mí, no sense avants haver sorollat lo cap y fer brava petadissa d' orelles pera deixon-dirse. ¡Pobra bestiola! com á mostra de carinyo li vaig ventar una cossa y 'l mèu crit de «¡arri á jeure!» va ressonar per las parets de la casa barrejat ab sos tristos grinyols.

Eran las quatre ben tocadas y encare feya calorassa; pero com lo bach de *Puig-ponents* no era molt lluny y 'l camí 'm venia planejant, sense afadigarm'hi gayre y ab prou feynas trencant lo suhor hi vaig arribar sense adonarme'n.

Dono una ullada per las feixas del blat de moro y vaig enamorar-me d' una bardissassa que hi havia al cap-de-vall de la quintana y á ran mateix del bosch. Poso l' escopeta á terra, trech la podadora del sarró y pif, paf, pif, paf, al cap de mitja horeta ja tenia l' aguayt á punt de solfa.

Es veritat que m' havia afadigat com un ase, es cert que m' havia esgarrinxat brassos y mans; empero donava aquell mal rato per ben empleat veyent lo bon aspecte del amagatall, la comoditat que per seure m' oferia y sobre tot era tan dissimulat que ni 'ls pocas vergonyas dels gaigs m' hi ovirarian per més que voleyessin per aquells indrets.

M' hi fieo, tapo l' entrada ab un ramás de pí que expressament havia tallat; ab los dits obro un parell de clarianas per poder veure tot aquell cap de feixa, poso l' escopeta al punt de dalt, trech del sarró una novela un bon xich rebregada y tot satisfet comenso á llegir, sense fer soroll al tombá 'ls fulls y dihent de baix en baix:

—¡Ah pobres perdius, descuydéus, que si veniu no 'us ne riuréu pas del tot!

Poch á poquet lo sol s' anava acostant á las montanyas de ponent, de tan en tan algun pigot crusava l' espay volant ab lleugeresa; per la pineda las garsas y 'ls gaigs comensavan á baladrejar; lo bover que llaurava á l' altra bandada se las havia ab los bous que no podían arrencá la tarrossada; lluny, molt lluny, en la soleya, escotxinejavan las perdius y la marinada, més fresca que avants, gronxava l' arbreda y jugava ab las aixerreidas fullas del blat de moro.

De mica en mica me hi vaig anar ajevent, l' esma 'm mancava per girar los fulls del libre y de poch en poch la son me va cloure las parpelles, quedant adormit com un soch.

Quan potser somniava cosas dolsas y 'l mèu esperit volava entorn de ma estimada, un cop al cap me va despertar esferehit.

Renegant com un oriol surto com un llamp de la barraca sense saber que 'm passava y 't veig allí al voltant una remada de ovellas que tranquilament pasturavan y al cim de un claper una noyeta escardalenca y pigada que ab un roch com lo puny á cada má m' aguaytava de fit á fit ab ulls esparverats.

Lo que vaig dirli no ho recordo, pero sí es ben cert que després d' ensenyarli la má vermella de sanch que 'm surtia del cap, va dir ab una veu tota calmosa com una veu d' encantada:

—Ara veyéu quina cosa més exquisida: he clavet un cop de roch á l' Esquellera que m' entrava al blat de moro pèl péu de aquella bardissa, y ¡jo 't foy! vos dech haver tocat á vos, no volia pas ferho.—

No vaig tenir més remey que embolicarme 'l cap ab lo mocador de butxaca, agafá 'ls estros que tenia dins l' aguayt y anarme'n tot xano, xano, cap á casa burinejant contra las perdius, los aguayts, la son y la pastora de can *Puig-ponents*.

Y ara ab franquesa 'ls diré que desde aquell día, may més he fet petar cap bacaina estant á l' aguayt.

QUIM ARTIGAYRE.

¡ADEU PER SEMPRE!

Si á passeig anava,
venia ella ab mí;
y també 'm seguia
anant á dormi.
Quan jo la cridava
no tinch pas recort,
que may en la vida
hagués fet lo sòrt.

¡Si n' era de maca!...
lo mateix qu' un sol;
no més al mirarla
ja 'm dava consol.
¡Ay! tan rossos eran
los seus cabells d' or,
que á las foscas davan
brillant resplendor.

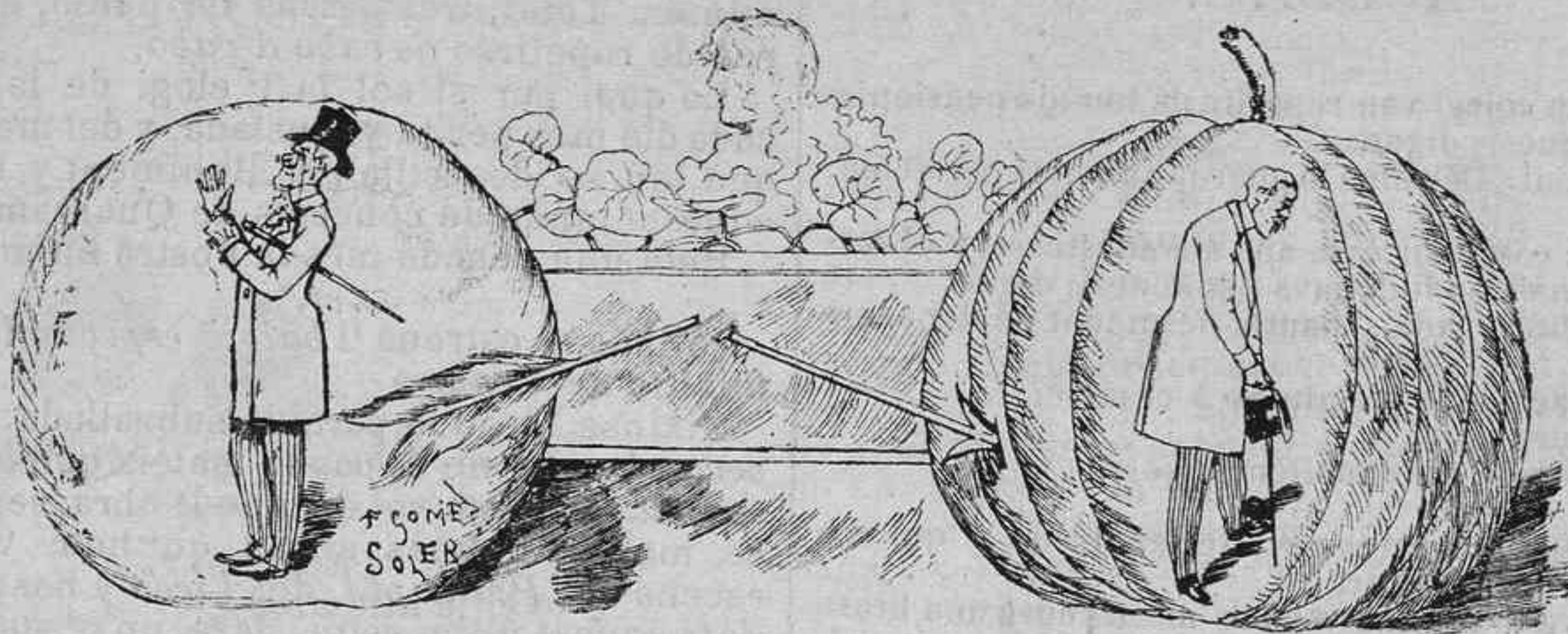
Si jo fora casa
passava una nit
y ella no venia,
¡gran Dèu, quin neguit!
y quan solets eram
á casa tots dos,

UNA MENEGILDA.

—¡Psè! La mestressa ja es bona,
pero en fi, ¡qué n' hem de fè!
sab massa de passar comptes
y aixó á n' á mí no 'm convè.

CARA Y... CREU.

S'encamina á casa d'ella,
á buscá 'l sí desitjat...

y recull una carbassa
que 'l deixa tot arronsat.

jo la contemplava
alegre y joyós.

¡Mes ay...! ¡L' hi perduda!...
¡no la veuré més!...
va anarse'n de casa
sense més ni més...
¡Un' unsa tan maca!...
ara ja ha fugit...
al sastre vaig darla
per pagá un vestit.

RAMONET.

LLIBRES.

EXPOSICIÓN DIRIGIDA Á LAS CORTES POR LA ACADEMIA DE JURISPRUDENCIA Y LEGISLACIÓN DE BARCELONA, en súplica de que se modifique el artículo 15 del nuevo Código civil y se respete el derecho civil de Cataluña.—De tots los treballs que s' han escrit en aquests últims temps encaminats al mateix objecte, es un dels més notables per la claretat de l' exposició y la solidés dels arguments, la exposició que ha donat á llum l' Academia de jurisprudencia y legislació de Barcelona.

De tal manera que si en aquest país la veu de la rahó sigués més escoltada que la de las passions y dels compromisos polítics, á horas d' ara, del famós article 15 no se 'n cantaria ja gall ni gallina.

Desgraciadament, l' Academia catalana haurá de contentarse, á falta del éxit que deuria coronar los seus esforços, ab l' aplauso entusiasta de las personas intel·ligents y dels amants de las institucions civi's de Catalunya, que son tots los cataláns.

SUSPIROS Y LÁGRIMAS (artículos literarios y poesías) per D. JOSÉ HIDALGO FLUXÁ.—Forma un tomo imprés á Girona ab molta elegancia. Los treballs tan en vers com en prosa del Sr. Hidalgo revelan condicions apreciables pera 'l cultiu de la literatura.

ALGUNOS DATOS SOBRE LA EPIDEMIA DEL CÓLERA, ocurrida en octubre de 1885, en el manicomio de San Baudilio de Llobregat por el DR. D. JOSÉ BALAGUER Y OROMÍ.—Nos reconeixem incompetents per emetre un judici crítich de aquest treball científich. Literariament está escrit ab molta

claretat d' istil y notable correcció. Lo recomaném als aficionats á aquesta classe d' estudis.

TRES PIERROTS, comedia en un acto arreglada á la escena española por D. JOSÉ MARÍA POUS.—Hem relut un exemplar de aquesta producció que sigué estrenada ab aplauso en lo Teatro Romea l' any 1874 y reproduhida ab igual éxit en lo de Novedats, en agost del any passat.

SUSPIRS Y LLÁGRIMAS, poesias catalanas de DON SEGIMÓN TORRABADILLA DAGÁ.—Per extranya coincidencia porta aquest quadern de composicions poéticas lo mateix titul que la colecció catalana del Sr. Hidalgo de que 'ns hem ocupat anteriorment.

No coneixíam res del Sr. Torrabadella, ni teníam noticias de aquest autor que 'ns sembla, pèls seus versos, un jove, com tants altres, afanyós de donar á coneixer sas primicias poéticas.

De las condicions del autor, ne donarán una idea las dos petites composicions que 'ns preném la llibertat de reproduhir:

Quan en l' espay brillejava
la trista lluna, María,
lo que sentia 'l mèu cor
baix, molt baix, jo vareig dirte.

En lo roser de tas galtas
dos rosas varen sortirne,
y dels teus ulls brillejants
dos llágrimas cristallinas.

Desde aquell jorn que comprench
que pèl cor l' amor es vida;
y 'ls que no estiman son morts
que per la terra caminan.

CONTRAST.

Cauhen dels arbres las fullas,
t' ample espay tot s' ennegreix,
y la tempestat agita
las olas del mar blavench.

Del desengany dintre 'l cor
la tempesta va creixent,
y de una ilusió las fullas
arrastra lo vent també:
tan sols la tèva hermosura
dintre mon cor resplandeix.

Precedeix la coleccioneta *Suspirs y llágrimas* un carinyós prefaci del jove escriptor senyor don M. Marinello.

RATA SABIA.

ACUDITS.

Un dia en un col·legi van repartir pá tou als pensionistas, y un d' aquests digué:

—¡Noy pá tou!.. Déixame 'n guardar un bocí per demá.

Haventse de casar un jove, aná á confessarse, y observant que 'l confés no li donava penitencia, digué:

—Miri que tal vegada s' haurá descuidat de donarme penitencia.

—Pero ¿no acaba de dir que va á casarse?

—Es molt cert.

—Llavoras, ¿qué més penitencia vols?

Diálech entre dos peresosos, apostántselas á qui era capás de tenir més mandra.

—A mi, deya l' un, una vegada 'm va caure una brasa de foch á la cama, y per peresa de apagarla 'm vaig deixar cremar tota la cuixa.

—Donchs jo, un dia, vaig caure á mar, y encara que nedo com un peix, per mandra de moure 'ls brassos vaig deixarme ofegar.

—¿Y ara? si aixó es cert ¿cóm se comprén que 't trobis aquí?

—Molt senzill: perque 'l dimoni, més gandul que jo, va tenir peresa d' emportáseme'n al altre barri.

DR. TRANQUIL.

Una senyora volía comprar vasos, y veient qu' eran tan cars, digué:

—A aquest préu 'ls tinch de plata.

Lo dependent:—Tambè aquests tenen una ventatja.

—¿Quína?

—Que si cauhen á terra, no s' abonyegan.

D. BARTINA CUBINYÁ.

Lo rector sortía á passeig y veient á un pagés que apesar de ser dia festiu, estava sembrant ab tota tranquil·litat, l' increpá dihent:

—Pero home de Dèu, ¿que no sabéu lo que diuhen los Manaments de la Iglesia? «Lo ters santificarás las festas.» Home, home: 'l diumenje no s' emplea en treballar.

—Y donchs, ¿en qué s' emplea?

—Los particulars en oír la santa missa, en assistir al novenari; en fi, en adorar y servir á Dèu. Y 'ls eclesiástichs, en celebrar lo sant sacrifici, en confessar, en predicar... y en fi, en sembrar la fé pèl món.

—Donchs, miri: casualment lo que ara estich sembrant es fé. Vosté la sembra pèl món y jo per la terra. Per lo tan, díguili atxa.

VILADAURA.

LICEO.

Lo concert del dissapte oferí la novetat de tocar-se tres pessas de autors espanyols. Un *Unissono* del jove Goberna, encare que revelant alguna inexperiencia saturat de sentiment y de hermosas esperansas y la *Stella matutina* y l' *Idili* del mestre Frigola, qu' es verdaderament un mestre en tota la extensió de la paraula, tan que pot tractarse de tú ab los clásichs més famosos y més notables.

Totas dos composicions eran ja conegudas dels intel·ligents y 'l públich las saborejá ab delicia, confirmant ab sos aplausos lo judici dels *gourmets* de la bona música. Desengányinse, lo bó sempre es bó.

Los autors extrangers que figuraren en la programa foren Weber, Mozart, y Bolzoni. Del primer se tocá l' admirable y sempre admirada sinfonia del *Freischutz*; del segon lo preciós *andante*

de la quarta sinfonia y del tercer un encantador minuet. Total, tres pessas de punta, que tingueren de repetir-se *de cabo á rabo*.

Lo qual per sí sol fa l' elogi de la orquesta, cada dia més perita y ajustada, y del mestre Goula que tan se desvetlla pèl lluhiment y bon éxit de aquesta tanda de concerts de Quaresma.

Rebi una vegada més la nostra enhorabona.

Dilluns s' estrená 'l ball d' espectacle «*Clio ó el triunfo de Venus*»

Fixinse bè en la paraula subrallada: *ball d' espectacle*, que no es pas lo mateix que *ball de gran espectacle*. Aixó vol dir que l' obra, sense arribar de molt á algunas altras qu' hem vist sobre la escena del *Principal*, del *Liceo* y hasta de *Novedats* aquest últim estiu, farà no obstant més bon paper que molts dels ballets que s' intercalan en las funcions dramáticas.

Lo *clou* del ball es un petit ballable encarregat á Juaneta Bernabéu, nena de sis ó set anys, que fa un Cupido ab una travessura, una intenció y un ajust impropis de la seva edat.

Per lo demès hi ha combinacions bonicas, com la tarantela ab que comensa y lo vals del quadro tercer y fragments molt originals com lo ballable de Clio, (Sra. Ortega) en lo quadro segón, de un marcat sabor oriental, y 'l pas á dos que ballan de una manera acabada la primera parella Stramezzi y Torres.

Lo Sr. Torres es autor dels ballables y 'l senyor Goula ho es de la música, elegant, variada y sumament garbosa.

ROMEA.

L' única novetat de la semana ha sigut l' estreno de una comedieta castellana del Sr. Godo, titulada *La Corsetera*.

Es una pessa que per apartarse del género apayassat que avuy predomina, 's fa digna d' especial menció, com també per la correcció y la gracia de bona lley ab qu' están escritas sas mogudas escenas. La Sra. Parreño, la Srta. Cuello y 'l Sr. Fuentes interpretaren l' obra ab notable ajust. La Srta. Cuello hagué de repetir una cansoneta que digué ab acompanyament de guitarra. Y al final de l' obra l' autor sigué cridat á las taulas.

ESPANYOL.

La comedia de Miquel Echegaray, *Los Hugonotes* es una d' aquellas que per lo xistosos cauhen de péus y quan s' enganxan al cartell no 'n surten ab tanta facilitat.

¡Y quín tip de riure va fers' hi diumenje 'l públich del Espanyol!

Jo 'm guardaré de relatarlos l' argument, per quant espero que l' anirán á veure y no vull ferlos perdre la ilusió. Vajin á riure.

La sarsueleta *Soldados y lavanderas*, ab sos números de música de bon efecte, entre 'ls quals sobresurten un trio y una jota corejada plena de animació, sigué també rebuda ab aplauso y abriallas.

De fet los valenciáns bè podrán dir:

—«Hem mort dos *teulahins* (1) en un sol tir.»

TIVOLI.

Tothom sab que 'l *Barbiere di Seviglia* es una de las óperas més conegudas y més difícils: donchs aixís y tot, l' execució que ha tingut ab

(1) Pardals.

LA NOSTRA GENT. (Dibuixos de Mariano Foix.)

Lo procurador: - Ja veurá; jo 'l pis ja li llogaria; pero aixó de que vosté sigui jova, y sola, y guapa, y soltera, y tingui una neboteta... ¡qué vol que li diguil...

-¡Ah! ¿es dir qué no vols acompanyarme? Bueno... hi aniré sola.
-Vés... (Mentres hi vaja sola, menos mal.)

-¡Pobra xicota! Vet aquí lo que potser també jo hauria de fer, si no fos aquest fulano que 'm cobreix... ab lo sèu manto protector.

-¡Pero qu' ets tonto! A la tèva dona li dius... verbi gracia, que vas á una junta d' accionistas... Y la junta la celebrarem nosaltres dos... ¿Compréns?...

Tivoli li conquista 'l caràcter de una verdadera y gran novetat, constituhint un altre miracle de baratura. Impossible ferse afeytar per un *Barber* tan notable, per dos ralets no més.

La Fons feu una Rosina deliciosa. Durant la llissò cantà en obsequi del Sr. Pérez Cabrero 'l vals dels *Mosqueteros grises*, haventlo hagut de repetir. Molt discret lo tenor Brotat. A Carbonell ja 'l vegerem y 'l aplaudirem ab la Nevada; es un Figaro fet y pastat, que canta y acciona com un artista de primera. La Sra. Amat fa lo que déu. Los Srs. Campins y Leoni 's portan molt bè, y 'l últim especialment pot fer gala en l' aria de la calumnia, de aquell xorro de véu que tan li agrada prodigar.

En suma: lo *Barber* del Tivoli pot posarse al costat de la *Dinorah* y de las óperas que han sortit allí millor interpretadas.

NOVEDATS.

Dijous de la passada senmana s' estrená una comedieta en un acte, original del Sr. Escudé y Vila, antich colaborador d' aquest periódich, comedieta que 's denomina *Carta canta*.

Basada l' obra en la situació falsa d' un advocat que porta 'ls assumptos d' una senyora, tè poca consistencia en la intriga y per xó no produheix l' efecte que podria fer justificant més bè la extranya situació del advocat. Pero en cambi, *Carta canta* tè una infinitat de frasses oportunas y xistes intencionats y está escrita en una prosa correcta, cuydada y d' un sabor verdaderament catalá y fi.

Lo desempenyo, confiat á las senyoretas Sala, Llorente y Galcerán—una noya que promet molt, —y als senyors Pigrau, Oliva y Gumá va ser just y acertat. L' autor fou cridat á las taulas.

Diumenje s' estrená un drama en vers titulat *¡Una madre!*

Lo desarrollo es pobre y algún tant confós: alguns actes ó quadros acaban sense que haja succehit res de nou y altres comensan de una manera extranya, sense que s' expliquin antes modificacions que sufren l' acció y 'ls personatjes.

Aixís y tot hi ha escenas escrites ab valentia, com per exemple la de la Inquisició, en la qual brillan alguns conceptes que aixecaren al públich de las galerías.

L' autor Sr. García Barrera sigué cridat á la escena.

Dilluns s' estrená també en aquest teatro un jugueta, *Una primada*, en vers castellá, degut als senyors Marxuach y Reyes.

Se tracta d' un *don Primo* que s' introduheix en una casa, ahont es pres per un *primo* (cosí) que ha de venir d' América y á qui esperan de l' un moment al altre.

La primera meytat de la pessa peca de lánguida; pero á la segona part s' anima y resulta un jugueta entretingut.

També foren cridats los autors á las taulas.

Contribuí no poch al bon éxit de l' obra, 'l desempenyo que obtingué per part de tots, especialment del senyor Capdevila, que hi fa un famélich del modo qu' ell sab ferho.

CATALUNYA.

Lo jugueta lírich *Sin contrata* fa com aquells joves que prometen... y no compleixen. Bastant ben comensat y ab prou bonas tendencias pera sortir una cosa graciosa, acaba com qui diu en punta.

Tot se redueix á descriure las tragerias d' un cómic sense contracta, que sab ferho tot é imitar á tothom y que es precis dirho—tè en l' *El dorado* un bon intérprete. No dihém res de la música, perque n' hi ha poca, y encara d' aquella... que no se 'n pot dir res.

CALVO Y VICO.

Sembla que las funcions que actualment s' hi donan no tenen altre objecte que evitar que la pols s' apoderi del teatro mentres arriba la gran companyia de sarsuela que s' está esperant.

La primera funció tindrà lloch á mitjos d' aquest mes. Diu que la companyia porta un bon repertori y que ve ab ánimos de complaure al públich. La dirigeixen lo tenor Lopez y 'l mestre Isaura.

Veurem qué resultarà. Sempre deurá anar millor que la última companyia d' opereta que ha actuat en aquest teatro.

N. N. N.

EN HONOR DE MONTURIOL.

La *Societat de obrers tipógrafos*, tenint present que l' ilustre inventor del *Ictineo*, en més de una ocació atzarosa tingué de guanyarse la vida treballant de caixista, consagrà en una de sas darreras vetlladas un carinyós recort á tan ilustre com malaguanyat personatge, llegintse la següent inspirada poesia:

MONTURIOL.

Catalunya tè una plana
que travessa 'l Fluviá,
sempre verda, sempre ufana:
la combat la tramontana:
s' anomena l' Empurdá.

Los fruyters sos camps ombrejan:
ufanós lo blat hi creix:
sas onadas xiuxiuhejan
que á cap altre mar envejan
la riquesa del seu peix.

Bona oliva no hi fa falta,
son rahim fa 'l vi millor,
per sos prats la ovella salta,
y una rosa es cada galta
de sas verges de candor.

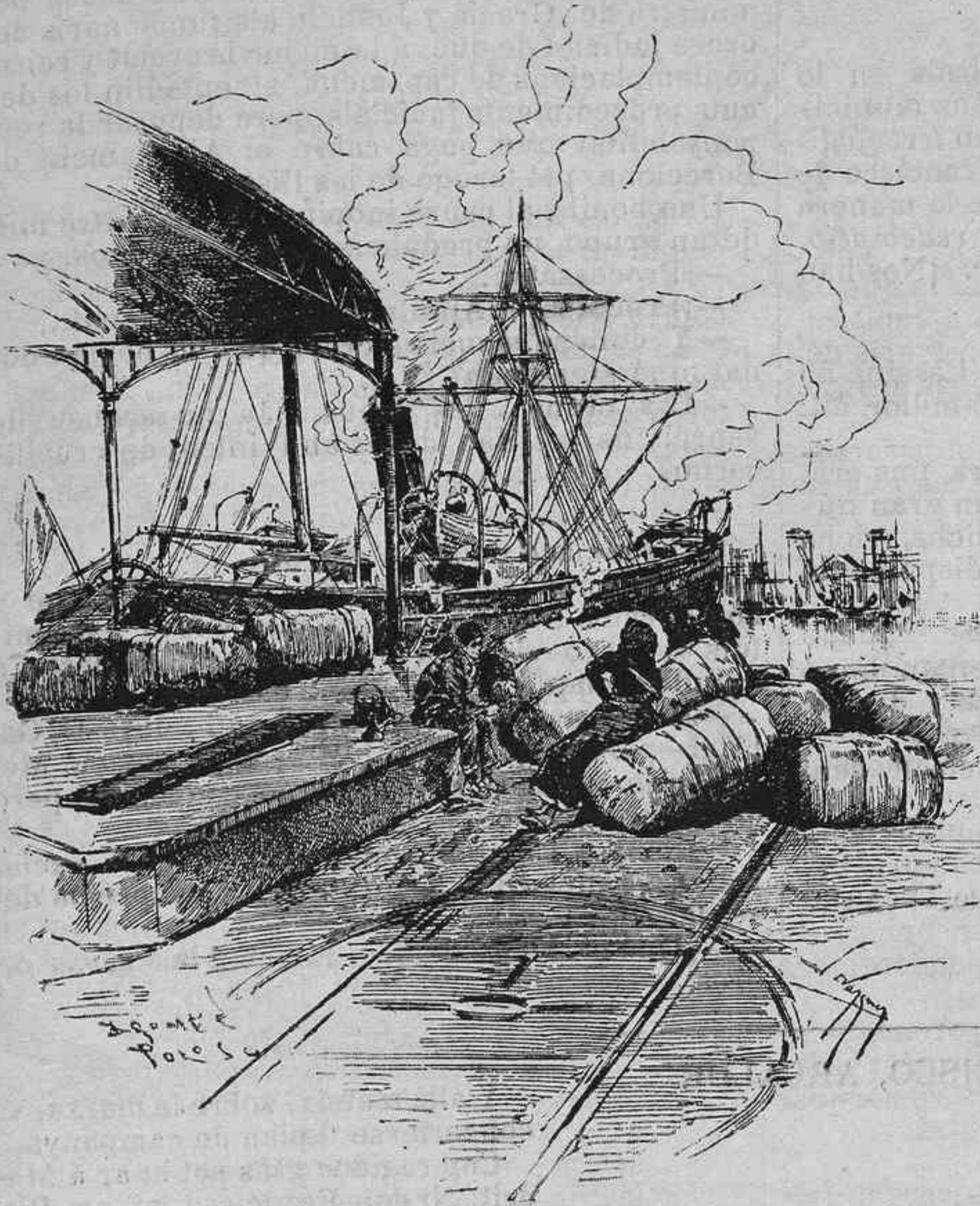
No treballa tant l' abella
com lo fill del Empurdá:
lo mateix fa anar la rella
que la llenya al bosch estella
ó ab las onas va á lluytá'.

En aqueixa plana hermosa
hont alegre hi brilla 'l sol,
pera ferla més famosa
com en un jardí la rosa
hi va náixer Monturiol.

¡Monturiol! ¡Recort de gloria
menyspreat injustament!
¡Plana d' or de nostra historia
que 'ns renova la memoria
d' un grandiósc descubrimient!

Son *Ictineo* 'l camí obría
de desconeguts confins
y un nou món nos hi ofería:
son invent nos aclaría
los misteris submarins.

BARCELONA PINTORESCA.

Aixó es un detall del port,
hont hi viu lo comers... mort.

Barcelona, entusiasmada,
son triomf va celebrar
quan va véurel, admirada,
per vintéssima vegada
descendir al fons del mar.

Mes volgué sa negra estrella
que l' egòisme traydor
entorpís tal maravella
com s' arrenca la poncella
sens deixarla arribá' á flor.

¡Cóm jamay pensar podía
lo sèu geni malhaurat
que l' aplauso que rebia
com lo fum se desfaria,
com un grop de tempestat!

Ab un negre precipici
d' execrable ingratitude
pagá 'l món son sacrifici:
jen son mar sols sura 'l vici!
¡may s' hi salva la virtut!

Fou sa mort la mort del sabi:
morí pobre y olvidat.
¡Que avuy s' obri nostre llabi
y la llengua 'l nom alabi
d' aquell geni infortunat!

Del llorer que Espanya dona
á qui encare no 'l mereix,
femne, al menys, una corona

pel qui ja per sota l' ona
va fe' anar son barco-peix.

Fill del sigle, enarbolava
lo pendó de Llibertat:
si á la ciencia ab fe 's donava,
vida y sort també exposava
per lo poble esclavizat.

Per aixó mereix en doble
la més gran veneració
de tot cor que 's crega noble.
¡Gloria al defensor del poble!
¡Fama eterna al inventó'!

E. GUANYABENS.

ESQUELLOTS.

Ja tè rahó 'l ditxo: «A cada ar-
calde li arriba 'l sèu Sant Fran-
cisco.»

Y al ciudadá benemérit no podía
faltarli.

Un Sant Francisco trist, melan-
còlich, prenyat de preocupacions.

Quantas personas anaren á veu-
re'l, poch per carinyo, molts per
curiositat, afirman lo mateix.

—D. Francisco presenta l' as-
pecte de un monument en ruínas,
deyan los que encare li conservan
un resto de consideració.

—¡Sembla 'l globo cauiu des-
inflat! exclamavan los curiosos.

Y abaix al carrer, per distreure
la sèva melancolia, los socios del
Cassino de la Plassa Real l' obse-
quiavan ab una serenata.

«¡Cariño!..... Per bolets com cal,

los que reb en Quico.»

UN TIPO... QUE NO VA TIP.

—¡Pues señor, es divertida
la senyora humanitat!
La gent ja ha sopat fa estona...
y jo encara no hi dinat.

Senmana trista, negra, tremenda, espantosa.
Dijous: arribada del Sr. Maluquer Viladot de la vila del Os.

Porta malas noticias.

«La proposició Mellado será aprobada en lo Senat, avants de las próximas elecciones municipales. Tots los regidors que cessan serán irreelegibles, tots sens excepció, inclús D. Francisco de Paula. Aixís ho ha dit D. Práxedes de la manera més formal y categórica. *Nulla est redemptio*, que traduït llibrement al catalá vol dir: «¡Nos han bèn xafat la guitarra!»

Divendres: reunió de socios en lo Cassino de la Plassa Real. Reunió de socios, ó millor dit: ball de socios.

Com que 'ls que han sigut regidors fins ara, han de cessar necessàriament, quedan gran número de vacants y tothom, grans y xichs, rics y pobres, advocats y cansaladers se disputan la gloria de omplir-los.

May s' havia vist tanta abnegació.

Per cada buit que queda, se presentan deu ó dotze pretendents, y de cops de cotze y d'empentas y de mossegadas, no 'n vulgan més.

D. Francisco, davant de aquest espectacle, sent lo seu cos inundat de suor fret.

Tota la satisfacció que va absorbir l' any passat, li traspua pèls poros.

—¡Contempléulo!— diu un fusionista.— ¡Aviat será un home com los altres!

Dissapte.

Se traslluheixen las ordres severas dadas pèl ministre de Gracia y Justicia als funcionaris del ordre judicial de que, á la major brevetat y sense contemplacions de cap mena, s' entaulin los deguts procediments judiciales, pera depurar la responsabilitat que puga cabre al Ajuntament de Barcelona, pèl tarugo de las llistas.

Una bomba al caure inopinadament, entre mitj de un grupo, no produheix majors estragos.

—¡Processats!...

—¡Processat l' Ajuntament de Barcelona!...

—Y donchs, aquelles creus que 'ns havian donat ¿qué signifiquen?

—Las creus... las creus... Ja ho acabéu de veure: 'ns las han dadas ab l' intent de crucificar-los.

D. Francisco no sabia qué dir.

Per últim s' adona del Sr. Lluch, que com á bon nerviós treya foch pèls ulls y feya estremits ab tot lo cos, com si l' haguessen subjectat á la influencia de una màquina eléctrica.

—Jo fins ara estava molt tranquil— deya D. Gabriel—perque hasta aprobantse la proposició Mellado, 'm quedavan dos anys de concejalía; pero aixó del procés á tots nos amenaça.

—¡Senyor Lluch del meu cor, salvins!— exclamà D. Francisco llansant un crit de suprema desesperació.

—¿Qué s' ha de fer?... Estich á las sevas ordres.

LO DÍA DE SANT FRANCISCO, ALCALDE.

Entre las mils y mils décimas
dels seus bons admiradòs,
las més sentidas de totas
diu que van sè aquestas dos

Y allá mateix, sobre la marxa, va concertarse 'l plan de campanya.

Cap regidor grás pot anar á Madrid. Ni don Francisco, ni en Bis, ni molt menos en Masvidal. L' aparició de un regidor de gran calibre en las presents circunstancias produhiria á Madrid un efecte desastros. Dirían que l' Ajuntament de Barcelona es un establiment de cobar concejals. Y encara 'ls tindrían m s rabia.

Es precis enviarhi 'l regidor més magre de la colla. Un regidor alt, prim, transparent, que puga dir:— Jo, si volen me despullaré, 'm reconeixerán y podran veure á contra-claror com dintre del meu cos no hi ha res que no siga meu.

Aquestas circunstancias físicas no las reuneix més que 'l Sr. Lluch. Es prim com un galgo, lleuger com un galgo, fiel com un galgo, tè bonas com un galgo y si convé lladra y hasta mossega com un galgo.

Lo Sr. Lluch anirá á Madrid á contenir las iras del govern.

—Ja li pot dir á D. Práxedes— exclamava don Francisco—al primer pas que donguin los tribunals en sentit de processar al Ajuntament de Barcelona, jo ¿ho tè entés? jo, presento la dimissió.

E inclinantse á l' orella de 'n Lluch, li deya:

—Sobre tot marqui bè aixó de la dimissió...

En Lluch consternat á la orella

SUSCRIPCIÓ PERA OBSEQUIAR AL AMO DE LA EXPOSICIÓ.

Titls de marqués, regalos, núvols d' incens... ¡tot per ell!... ¡Y ningú pensa ab los pobres que allí hi han deixat la pell...!

de D. Francisco:—Pero, vosté está disposat á presentarla?

Lo ciudadá benémerit á la orella de 'n Lluch:
—Eso será lo que tase un sastre... de casullas.

Y entre mitj de aquestas angunias, arriba 'l diumenje, lo dia del *meeting* del Tivoli.

—¡Senyor, Senyor! exclamava D. Francisco alsant la cara al cel, tot quan podia ¿que 'us hi fet jo perque aboquéu sobre mí tot lo feix de las vostras cóleras?

Y 'l *meeting*, animat per un concurs extraordinari, tritura entre 'ls ap'ausos del poble de Barcelona congregat allí sense distinció de classes ni de opinions, la gestió funesta dels regidors d' ofici.

Las brigadas municipals que havían assistit al acte ab la santa idea de armar camorra, 's vejen cohibidas, impossibilitadas de fer lo que havían fet, durant las últimas elecciones, en lo colegi 10.

Es que al Tivoli, diumenje, va escombrarse tant fort, que saltantlos tota la pols per la cara, va sofocarlos.

Lo ocurregut dilluns, dimars y dimecres no es precis ressenyarho.

La ola alsada contra la immoralitat administrativa creixent per instants, amenssa escombrarho tot.

Que la opinió 's desvetlli, que 's posi resoltament al costat dels que han pres pel seu compte

passar una gran bugada, y no dupiti ningú que Barcelona presenciará per últim un gran exemple de moralitat y de justicia.

El Barcelonés, ab tot lo salero que 'l carecterisa:

«Ha regresado de París el Sr. Despax, juntamente con sus compañeros de Ayuntamiento.»

Escolti, Sr. *Barcelonés* ¿no sab vosté, per ventura que el Sr. *Despax* van *despatxarlo* de la casa gran?

A no ser que vosté, tenint un presentiment en que nosaltres abundém també, cregui com creyém nosaltres, que del mateix modo que 'l senyor *Despax*, serán *despatxats* tots los companys del Consistori.

Los regidors de Barcelona que avants semblavan frares en refetò, avuy quan se troban semblan frares de la Trapa, cambiantse 'l següent saludo:

—Morir debemos.
—Ya lo sabemos.

Segons un periódich, en las llistas de suscripció oberta pera dedicar un recort al Sr. Rius, hi ha noms suposats.

Está vist: no poden ferhi més. Al confeccionar unas llistas, se 'ls n' hi va la má y 'ls noms suposats surgeixen espontánea-

ment, aixís sigan las tals llistas, llistas de suscripció, com llistas electorals.

Lo marqués de Olérdula ha trobat defensors entussiasias. que reclaman del govern que per cap concepte se 'l toqui de l' arcaldía.

Cinch contratistas d' obras públics de aquells que s' enriqueixen ab los despilfarros de la Casa gran, diuen seriament, que Barcelona está perduda y que 'ns aménassa una gran crísis, si don Francisco deixa de ser arcalde.

Perque las grans milloras qu' ell ha fet, ¿qui es capás de continuarlas?... Y 'ls grans projectes qu' ell ha concebut ¿qui es capás de realisarlos?

De moment poden tranquilisarse 'ls contractistas.

Si D. Francisco surt de l' arcaldía, l' endemá mateix constituirá una societat de construccions y 'ls contratistas trobarán tota la feyna que necessitin.

En la inteligencia que D. Francisco pagarà de la seva butxaca las obras qu' encarregui.

Los que fins ara no reclaman que D. Francisco continuhi empunyant la vara, son los fondistas.

¡Y cuydado que 'ls va gras als tals fondistas, quan poden tractar ab arcaldes com D. Francisco!...

¡Ingrats!

ENTRE MARQUESOS.

—Cregui, marqués, que jo sento tot lo que ara 'l fan pati... Si 'l treuen y no t'è casa... ja ho sab, vingui á estarse ab mí.

Lo que menos podían fer los becus era aménassar al govern dihentli:

—Si arribas á tocarnos de la arcaldía al més decidit protector del nostre art, organisarém tot lo personal de las cuynas y armantlo de paellas, cacerolas y tapadoras vindrém á Madrid y 't dedicarém los grans esquellots del sigle.

En cambi 'ls que s' han lluhit de debó son los representants de las juntas y comsions de propietaris de dintre y de fora, de la dreta y de la esquerra, de dalt y de baix, de sobre y de sota.

Ningú coneix á las tals juntas sinó en los moments solemnes. Ellas no 's reuneixen may, no han rebut la seva representació ni de un déu percent dels propietaris de Barcelona, y podríam dir que no representan res... si no representessin sempre la mateixa comedia.

Donchs las tals juntas, ab lo propósit de neutralisar los efectes del demoleedor *meeting* del Tívoli, han dirigit una campanuda exposició al govern reclamant que D. Francisco continuhi sent arcalde.

Una persona coneixedora de certas interioritats me deya aquest dia:

—Las juntas no s' han reunit, ni han prés cap acort sobre 'l particular. A cada president se li ha passat l' exposició ja redactada, se li ha demanat que la suscribis, y en paus. Y encare li diré més ¿sab qui, segóns diuen, ha redactat la tal exposició? Lo mateix D. Francisco de Paula.

En efecte: l' istil es l' home. Llegeixin l' exposició citada y la trobarán plena de frases que si no son fillas de D. Francisco, ho semblan.

«Creemos un deber *sagrado* dirigirnos unánimemente á V. E... el Excmo. Sr. D. Francisco de P. Rius y Taulet, cuyas dotes de acrisolada honradez, incansable actividad y puro patriotismo... le han conquistado la admiración de España entera, el aplauso de los extranjeros, las simpatías de sus conciudadanos y el agradecimiento de Barcelona.»

Aixís com los calígrafos coneixen lo carácter de lletra, los literats una mica observadors coneixém desseguit l' istil de una persona.

Y 'ls párrafos que deixém transcrits, sinó del mestre Quico, serán de un dels seus deixebles més aprofitats.

Tambè la ESQUELLA DE LA TORRATXA dirigirá una atenta sollicitud al govern, demanantli que no 'ns toqui á D. Francisco de arcalde

Y la fundarém ab una rahó tan poderosa al menos com la dels contractistas.

Ab la cara de D. Francisco perderá l' ESQUELLA un motllo de fer caricaturas. Y sense aquest motllo, lo menos lo menos quedarà sacrificat un 80 per cent del interés y de l' amenitat del nostre periódich.

Per lo tan, Sr. Sagasta, si vol salvarnos, no 'l toqui d' arcalde.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—Ti-mo-te-o.
2. ID. 2.ª—Sa-ba-tas.

(Continua á la página 224.)

COCINERO, COCINERA, REPOSTERO, CONFITERO Y BOTILLERO
Un tomo en 16.º encuadernado, Ptas. 2'50.

MANUAL
DEL

LIBROS
DE
COCINA.

MANUAL DE LA COCINERA

Un tomo en 8.º en percalina, Ptas. 1'25.

EL LIBRO DE COCINA

POR JULES GOUFFÉ

Antiguo Jefe de la cocina del JOCKEY-CLUB de Paris

Traducido esmeradamente de la última edición francesa

COMPRENDE

LA COCINA CASERA Y LA GRAN COCINA

Un tomo en 4.º, Ptas. 30.

EL COCINERO EUROPEO

Un tomo en 8.º encuadernado en percalina, Ptas. 5.

LA COCINERA DEL CAMPO Y CIUDAD

Un tomo en 8.º de 590 páginas, Ptas. 2'50.

LA COCINA MODERNA PERFECCIONADA

TRATADO COMPLETO DE

COCINA, PASTELERÍA, EXTRANJERA Y AMERICANA, ECONÓMICA Y DOMÉSTICA

Un tomo en 4.º, Ptas. 3.

EL LIBRO DE LAS FAMILIAS

NOVÍSIMO MANUAL PRÁCTICO DE COCINA

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

NOVÍSIMO ARTE PRÁCTICO

DE

COCINA PERFECCIONADA

REPOSTERÍA Y ARTE DE TRINCHAR

con un apéndice que entre otras cosas contiene

LA PAELLA VALENCIANA

Un tomo en 8.º, Ptas. 1.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l'import en libransas del Giro Mútu, bé en selles de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravíos, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

UN ASPIRANT.

—Veyám, ara que 'ls d' ofci
ja no 's poden reelegí,
si entre abocadors y mossos
podrán elegirme á mi.

3. ANAGRAMA.—*Tria-Tira-Rita.*
4. ACENTÍGRAFO.—*Voras-Vorás.*
5. TRENCA-CLOSCAS.—*Los pecados capitales.*
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*República.*
7. ROMBO.—

B
S A L
S E L L A
B A L B I N A
L L I M A
A N A
A

8. GEROGLÍFICH.—*Per sobressadas, Mallorca.*

XARADAS.

I.

A dintre d' una total
m' enviá la *Dos-dos-tres*,
una *primera-tercera*
qu' era feta tota en vers.
Me contava qu' en Pasqual,
qu' es un home casi vell,
la demaná per esposa
puig l' estimava ab anhel,
y com qu' ella te donada
paraula de casament
á un jovenet que estudia
la carrera de inginyer,
va contestarli ab un mico
que 'l deixá parat y fret.

E. NUALART Y CASAS.

II.

—*¿Hu-tres* pensas, estimat?
va preguntar la *Dos-quarta*
al fill gran de D.ª Marta
veyentlo tan capficat.
Y la *Total* contestá:
—*Hu lo molt tres* gosará
quan ab tú sigui casat.

N. SEBAGRILLADA.

ACENTÍGRAFO.

Vegí un dia cap al tart
á prop de un *tot* molt espés
una *tot* que perseguía
á un pobret estornell,
que á mí 'm va semblar que duya
una *tot* molt grossa al bech.

MUDANSA.

(Al simpátich ciudadá y amich A. ROSSELL.)

En lo *tot* hi ha fabricants
de panyos, de sabatillas,
de sombreros, de cotillas,
de fils, de mitjas, de guants.

N' hi ha que ho *tot* de teixits,
de parayguas, de corbatas,
de trampas per cassar ratas,
de paper y d' esperits,

com no ignora aixó ningú,
avuy sense contá' aquets
hi ha 'ls fabricants de sonets
y entre aquets sobressurts tú.

Y de que ets *tot* fabricant
ja ho diu clar la tèva manya;
potsé 'ls governants d' Espanya
privilegi 't donarán.

Y si no resulta embrolla
lo que 't dich, molt guanyarás,
y un cop lo tingas, podrás...
tirarne un bon tros á l' olla.

J. STARAMSA.

TRENCA-CLOSCAS.

RITA PALER DE BARÓ.

CALAF.

Formar ab aquestas lletas degudament combinadas lo
títul de un drama castellá.

J. MOCA.

GEROGLÍFICH.

×
FI
GI
M

ALL

P. CHANIDUCH.

Medicaments del Dr. WOOM

Aixerop antidiarreich-estomacal, per curar tota
classe de diarreas.

Aixerop pectoral, per combater tota classe de tos.

Aixerop lactifich, per aumentar la quantitat y millor-
rar la qualitat de la llet.

UTILÍSSIM PER MARES Y DIDAS.

Unich depòsit

Petritxol

N.º 2

AIXEROPERIA

DEL

DR. GENER.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.